

Draadjjesvlees

Kunst is kijkles. Ze laat ons dingen zien die we voorheen niet zagen. Dat ligt niet aan de dingen, maar aan de wijze waarop de dingen door de kunstenaar zijn gevangen en verbeeld. Als we de dingen niet herkennen spreken we van abstracte kunst. Herkennen we ze wel, dan heet ze figuratief. Maar zelfs als we ze herkennen, zien we dan wat we zien?

Als de dingen ergens herkenbaar zijn, dan is het wel op de onlangs in Amsterdam gehouden Realismebeurs, 'de beurs voor hedendaagse figuratie'. Ik ging erheen uit liefde voor het stilleven, want mijn achtjarige dochter heeft schilderles en die kwam vorige week met een witlof in acryl thuis en een ei in een kom. Ze had nog nooit zo lang naar een witlof gekeken.

Ik kwam die witlof ook tegen op de beurs, net als eieren in kommen, en zag dat de zo bezongen stofuitdrukking in de Nederlandse schilderkunst nog steeds aanwezig is. De herkenbaarheid van de dingen had trouwens veel bezoekers aangelokt, en die hadden gezien de vele rode stippen naast de schilderijen gretig toegeslagen. Zelf voelde ik die koopimpuls ook, maar ja, het is wel januari en dan is het laatste kleingeld diep in de voering gezakt.

De aantrekkingskracht van het figuratieve ligt in de toegankelijkheid, het gaat direct naar binnen, een kom met eieren is een kom met eieren, maar in dit licht, met deze verf, op dit linnen en door deze lijst omhuld, ontstijgt het afgebeelde de afbeelding. Het krijgt een ziel.

De dingen een ziel? Nu ja, ik weet even geen beter woord voor iets wat met zoveel overgave is weergegeven. Zo liep ik langs zoete aardappelen, granny smiths in een glazen vaas, bemoste tuinpoorten, herfstbladeren, klapprozen, een rood emailen potje met peren en uien, uiteraard een geschild appeltje met de schil er nog aangekruld en een prachtige compositie met roestvrijstalen spoelbakken.

Maar midscheeps getroffen en echt versted was ik bij het draadjjesvlees. Zo heet het grote doek (1.80 bij 1.20) van Tjalf Sparnaay. Megarealisme, noemt hij het. Hij schilderde in olie een monumentaal bord met uiteenvallend rundvlees in vette jus, sperziebonen, bloemkool en aardappelen. Kruimige aardappelen. Zelden ging een doek directer naar binnen.

Maar zag ik niet veel meer dan ik zag? Sparnaay schilderde mijn moeder, een geur, een tijdperk, de huiselijkheid van de jaren vijftig en zestig. Hij ziet het zelf als een landschap, zei de galeriehoudster en ze zei iets over het linnen en de aangebrachte laag Gesso in grijs oker, tegen het direct inschieten van de olieverf en ik las ook iets over het afdoezelen met eekhoornhaar. Hij werkte er drie maanden aan.

De Nachtwacht van de beurs.

Het draadjjesvleesdoek wekte mijn begeerte. Gelukkig kostte het 39.000 euro. Ik poogde nog met een broeierige blik de galeriehoudster te verleiden, maar ze zag het niet. Ik ging naar huis, rammelend van de honger.